

Roční výkaz o Muzeu v Bruntále za rok 2004

Přehled činnosti na poli muzejním, péče o movité kulturní památky a kulturně osvětovém za rok 2004

Činnost muzejního útvaru byla v roce 2004 obdobně jako v předchozích letech zaměřena na dokumentaci společenského a přírodního vývoje okresu Bruntál formou originálních hmotných předmětů a jejich uchování pro budoucí generace. Těžiště práce útvaru spočívalo především ve tvorbě sbírek, v práci se sbírkami a v jejich prezentaci (expoze, výstavy, kulturní pořady, přednášky). Významnou součástí výkonů pracovníků muzejního útvaru je i obsahové naplnění památkových objektů – kulturních památek - ve správě muzea, tj. NKP zámku Bruntál, hradu Sovince a kosárny v Karlovicích (expoze, průvodcovské texty...).

V souvislosti s naplněním zákona č. 122/2000 Sb., o ochraně sbírek muzejní povahy a o změně některých dalších zákonů, je sbírkový fond muzea zapsán do centrální evidence sbírek MK ČR. Pravidelně byly zpracovávány podklady pro hlášení změn v zápisu v CES.

Muzejní sbírkový fond muzea byl v roce 2004 **obohacen o 272 kusy** předmětů zapsaných pod **174 přírůstkovými čísly**. Muzejní sbírky čítaly na konci roku 2004 celkem **18 715 evidenčních čísel** zapsaných v CES, což představuje **42 882 kusů** předmětů. Je nutno zdůraznit, že vedle muzejních sbírek spravuje muzeum i památkový (mobiální) fond zámku Bruntál včetně svazů o 1 730 evidenčních jednotkách a zámeckou knihovnu Bruntál (fond Bruntál, fond Sovinec), která je rovněž kulturní památkou, o počtu cca **33 500 svazků** knih, na jejichž správě dílčím způsobem pracovníci muzejního útvaru participují. Muzeum tedy pečuje celkem o **53 945 předmětů** kulturní povahy (to je přibližně **78 112 kusů**).

V oblasti muzejní práce dle dikce zákona č. 122/2000 Sb. pokračovalo odborné zpracování sbírek - do **systematické evidence** byly převedeny **393 sbírkové předměty**.

Počítačová evidence v programu DEMUS byla v roce 2004 rozšířena o **1 231 sbírkový předmět**. Nadále byla aktualizována data ve starších souborech v programu UFAND. Výpočetní technikou byl i nadále evidován **knihovní fond muzea** - v programu KP Win bylo zpracováno **200 titulů knih**.

V roce 2004 proběhla řádná **inventarizace 1 880 evidenčních čísel** muzejních sbírek, což činí **10 %** celého muzejního fondu.

V roce 2004 bylo **konzervováno 305 předmětů** a **preparováno 15 předmětů**.

Zapůjčeny byly v roce 2004 **424 muzejní sbírkové předměty** celkem 15 vypůjčitelům.

Památkovým fondům, kmenovému mobiliáři zámku Bruntál a svazům a zámecké knihovně, byla věnována rovněž náležitá péče v souladu se zněním příslušných právních norem. Byly zpracovávány nové evidenční listy, a to jak na kartách (**119 ks**), tak v programu CastIS (**48 ks**), ve kterém byly doplněny údaje u **40 ks** již dříve evidovaných předmětů. Byla zahájena i nová fotodokumentace mobiliárního fondu – do konce roku 2004 bylo z fotodokumentováno **600 ks** předmětů. Předměty mobiliárního fondu byly prezentovány jak v zámecké expozici, kam byly umístěny pro sezonu 2005 dva nově zrestaurované buffety, tak na jiných památkových objektech (zámek Kunín) či na výstavách realizovaných po celé ČR. V roce 2004 bylo z památkového fondu zapůjčeno 3 subjektům **7 předmětů**.

V roce 2004 byl zahájen soupis knih zámecké knihovny Bruntál, deponovaných v sálech zámecké expozice Bruntál; do konce roku 2004 bylo sepsáno **2 426 svazků knih**.

V rámci dořešení inventarizace zámecké knihovny, deponované v mezaninu severního křídla zámku, provedené v roce 2003, byl v roce 2004 stanoven přesný počet knih.

V oblasti prezentační muzeum vybudovalo 2 nové expoze na hradě Sovinci - provozovalo tak celkem **15 expoze**, z toho jednu zámeckou interiérovou a 14 muzejních,

kteřé navštívilo celkem **70 628 návštěvníků**. **Prohlídkovou trasou** na hradě Sovinci, která byla v roce 2004 rozšířena o 1. patro jižního paláce, část ochozů 5. nádvoří a sklep purkrabství, prošlo **47 273 osoby**. Muzeum dále realizovalo **12 výstav** s návštěvností **42 562 osoby**.

Muzeum pořádalo i **další kulturní akce** - na zámku v Bruntále zámecké velikonoce a vánoce (návštěvnost **3 954 osoby**), **11 přednášek**, které vyslechlo **340 posluchačů** či akce na Sovinci, pořádané většinou cizími subjekty (vlastní – **160 návštěvníků**, ostatní – **27 065**). Celkově navštívilo Muzeum v Bruntále a jeho expozice, výstavy a kulturní akce **79 531 osoby**, z toho v Bruntále **31 314 osob**, na Sovinci **47 273 osoby** a v Karlovicích **944 osoby**.

Muzeum **vydalo** další ročník muzejního sborníku, německou mutaci drobného tisku o historii hradu Sovince a katalog k výstavě o koření. Pracovníci muzea jsou rovněž autory řady textů, ať již odborných studií, populárněvědných statí, propagačních a informačních článků.

Pokračovaly rovněž práce na **vědeckovýzkumných** odborných a dokumentačních úkolech, přičemž ve třech případech se muzeum zapojilo do řešení vědeckých výzkumů regionálně širších, řešených vrcholovými vědeckými institucemi (Ostravská univerzita, Ústav soudobých dějin Akademie věd České republiky, IPOS Praha).

Činnost muzea v oblasti muzejní a kulturně osvětové práce zabezpečoval v roce 2004 v souladu s organizační strukturou muzea z 1.12.2003 útvár muzejní. Organizační strukturou z 1.12.2003 byla zrušena funkce fotografa - fotoarchiváře a zřízena nová funkce dokumentátora - fotoarchiváře. V důsledku organizačních změn vyplývajících z této organizační struktury byl k 31.7.2004 rozvázán pracovní poměr s fotografkou Jolantou Červeňákovou. Od 1.8.2004 nastoupil jako dokumentátor Mgr. Viktor Čapka, kterému knihovnice Jana Nováková předala agendu dokumentátora; sama pak byla pověřena správou zámecké knihovny Bruntál, deponované v mezaninu severního traktu zámku.

Do svazku muzejního útvaru byla od 1.8.2004 začleněna i PhDr. L'ubica Mezerová, která na úvazek 0,5 odborně zpracovává památkový mobiliární fond zámku Bruntál včetně svozů. Tento fond spravuje bezprostředně ředitelka organizace Mgr. Hana Garncarzová.

Další změnou bylo obsazení funkce stálého průvodce zámku Bruntál Martinou Holubovou od 1.11.2004.

Muzejní útvar pracoval v roce 2004 v následujícím personálním obsazení:
 PhDr. Tomáš Niesner - statutární zástupce ředitele, vedoucí muzejního útvaru, historik, od 1.12.2003 správce zámecké expozice
 Mgr. Květoslava Hergethová – správce podsbírky jiné – společenskovední s výjimkou fondu lesnictví
 Ing. Iveta Svobodová - přírodovědec, správce podsbírky jiné – přírodovědné a fondu lesnictví v podsbírce jiná – společenskovední
 PhDr. L'ubica Mezerová – historik umění odborně spravující mobiliární fond zámku Bruntál (od 1.8.2004, úvazek 0,5)
 Jolanta Červeňáková - fotograf, fotoarchivář (do 31.7.2004)
 Mgr. Viktor Čapka – dokumentátor, fotoarchivář (od 1.8.2004)
 Vladimíra Kostrhounová – konzervátor
 Kateřina Košnovská - Járková – kulturně-osvětový a propagační pracovník, správce muzejních expozic
 Jana Nováková – knihovnice (muzejní knihovna a tzv. Sovinecká knihovna); do 31.7.2004 pracovnice pověřená vedením sbírkové evidence a správou ostatních dokladů ke sbírce
 Martina Holubová – průvodce (od 1.11.2004)
 Josef Cepek - průvodce, noční vrátný

Odborné práce byly zajištěny externě - fond historie umění zpracovával PhDr. Petr Vojtal. Pracovníci útvaru rovněž úzce spolupracují s kastelánem hradu Sovince Pavlem Zástěrou.

I.A. Muzejní útvar -muzejní a kulturně osvětová činnost

1. Sbírkotvorná a dokumentační činnost

Stav sbírkových fondů:

muzejní sbírky Bruntál: **18 715 evidenčních čísel zapsaných v CES**
/42 882 kusů muzejních předmětů/

1.1.Sbírkotvorná a dokumentační činnost

1.1.1. Doplnování muzejních sbírkových fondů - akvizice

Do muzejního sbírkového fondu Muzea v Bruntále bylo v roce 2004 zapsáno pod **174 přírůstkovými čísly 272 kusy sbírkových předmětů.**

- dle způsobu nabytí:

nákup:	112 kusů =	32 přírůstkových čísel
dar:	9 kusů =	9 přírůstkových čísel
sběr:	62 kusy =	60 přírůstkových čísel
zapsáno ze starších sběrů:	89 kusů =	73 přírůstková čísla

- dle podsbírek:

- jiná - společenskovední: 197 kusů = 114 přírůstkových čísel

* archeologie	0 kus =	0 přírůstkové číslo
* historie umění:	169 kusů =	89 přírůstkových čísel
* historie:	14 kusů =	11 přírůstkových čísel
* etnografie	10 kusů =	10 přírůstkových čísel
* lesnictví	4 kusy =	4 přírůstková čísla

- jiná - přírodovědní: 75 kusů = 60 přírůstkových čísel

* botanika	5 kusů =	5 přírůstkových čísel
* zoologie	15 kusů =	14 přírůstkových čísel
* geologie	55 kusů =	41 přírůstkových čísel

1.1.2. Vyřazování sbírek

V roce 2004 nebyly ze sbírkového fondu Muzea v Bruntále vyřazeny žádné sbírkové předměty.

1.2. Evidence sbírek

1.2.0. Evidence muzejních sbírek v centrální evidenci sbírek

Veškeré muzejní sbírky Muzea v Bruntále jsou v souladu s § 17, odst. 2, odst 3 zákona č. 122/2000 Sb., o ochraně sbírek muzejní povahy a o změně některých dalších zákonů, na základě žádosti ze 6.5.2002 zapsány od 20.8.2002 v centrální evidenci sbírek MK ČR pod evid. č. MBR/002-05-07/155002 a dělí se na dvě podsbírký: jinou - společenskovední a jinou - přírodovědní. V roce 2004 celkem v CES zapsáno **18 715** evidenčních jednotek.

Hlášení změn do centrální evidenci sbírek MK ČR podle článku V, odst .3, odst. 7 vyhlášky č. 275/2000 Sb., kterou se provádí zákon č.122/2000 Sb., k 20.2. (potvrzení MK ČR z 8.3.2004), 20.5. (potvrzení MK ČR z 8.6.2004), 20.8. (potvrzení MK ČR ze 9.8.2004) a 20.11. (potvrzení MK ČR ze 17.12.2004) a hlášení změny názvu správce sbírky z 11.11.2004 (potvrzení MK ČR ze 17.12.2004).

1.2.1 Evidence 1. stupně - chronologická

- v 1. stupni evidence zaevidovány nově získané předměty - viz 1.1.1.

1.2.2. Evidence 2. stupně - systematická

Do 2. stupně evidence převedeny celkem **393 kusy sbírkových předmětů**, z toho

podsbírky jiné – společenskovední: 325	(historie umění – 298 [Vojtal]
	historie - 12 [Hergethová]
	etnografie – 6 [Hergethová]
	lesnictví - 9 [Svobodová])
podsbírky jiné – přírodovědní: 68	(geologie - 53 [Svobodová]
	zoologie - 15 [Svobodová])

1.2.3. Evidence výpočetní technikou

V roce 2004 pokračovala evidence muzejních sbírek v programu DEMUS, ve kterém byly zaevidovány **1 231 sbírkové předměty**, z toho v

podsbírce jiné – společenskovední: **1 090**

podsbírce jiné – přírodovědní : **141**

Hergethová
Svobodová

Nadále byla aktualizována data ve starších souborech v programu UFAND

1.2.4. Dokumentace správy a evidence sbírek

- Zpracování podkladů a odeslání předepsaných hlášení změn pro centrální evidenci sbírek – viz 1.2.0.
- Průběžné vedení sbírkové evidence a ostatních dokladů ke sbírce, kontrola platnosti a

správnosti (vedení přírůstkových knih, řádné vyplnění smluv o zápůjčkách a jiném pohybu sbírek včetně prodlužování smluv, evidence smluv o zápůjčkách a jiném pohybu sbírkových předmětů)

- Zajištění předepsané fotodokumentace sbírek: společenskovední podsíbírka – 425 sbírkových předmětů, přírodovědní podsíbírka – 386 sbírkových předmětů (viz i 1.6.1.)
- Příprava a vlastní jednání Poradního sboru pro sbírkotvornou činnost dne 30.6.2004 a 9.12.2004, vedení agendy **Nováková, Čapka, Hergethová, Svobodová**

1.2.5. Evidenční záznamy

Dne 18.2.2004 byla zavedena knih pomocného materiálu, do které bylo zaneseno 307 čísel předmětů ze zoologického, geologického a lesnického depozitáře

Hergethová, Svobodová

V roce 2004 v podsíbírce jiné – společenskovední

- byla zkontrolována správnost a úplnost **1 850 karet** systematické evidence
- byly doplňovány evidenční čísla systematické evidence (tzv. inventární čísla) na sbírkové předměty
- byly provedeny opravy a doplňování záznamů v přírůstkových knihách
- do evidenčních záznamů sbírkových předmětů byly doplňovány i odkazy na původní evidenční čísla býv. městského muzea v Bruntále

Hergethová, Svobodová, Nováková, Čapka

V roce 2004 byla v podsíbírce jiné – přírodovědní kompletně zpracována sbírka geologická (tisk karet, lokační seznamy, roztřídění, fotodokumentace atd.)

Svobodová

1.3. Inventarizace a revize muzejních sbírek

1.3.1. Inventarizace muzejních sbírek

Do 31.1.2004 byla realizována nápravná opatření, stanovená ředitelkou organizace po inventarizaci sbírky Muzea v Bruntále, provedené 9.9.2003- 28.11.2003.

Ve dnech 1.10. – 13.12.2004 proběhla řádná inventarizace sbírky Muzea v Bruntále v souladu s § 3 odst. 1 vyhlášky Ministerstva kultury České republiky č. 275/2000 Sb., kterou se provádí zákon č.122/2000 Sb., kterou bylo **zinventarizováno 1 880 evidenčních čísel**, což je 10 % sbírky muzea.

1.3.2. Revize muzejních sbírek

- revize předmětů umělecké hodnoty ze Spitzerovy vily, deponovaných v Muzeu v Bruntále, s novým majitelem **Hergethová**

1.4. Restaurátorské práce, konzervace a preparace

V roce 2004 byly celkem zrestaurovány a preparovány **333 předměty**

1.4.2. Konzervace sbírek

Konzervátorkou muzea bylo celkem konzervováno **305 sbírkových předmětů**.

Kostrhounová

Externě bylo konzervováno **13 předmětů**

Raiskupová

V roce 2004 objeven cínový mor ve sbírce cínu; odborné konzultace (ing. Šťastný, ing. Selucká, Strakoš), stanovení postupu likvidace, přestěhování cínu do nového depozitáře (viz. 1.5.4.)

Kostrhounová, Hergethová

Ušití 6 ks plátěných návleků na externě restaurované postavníky **Kostrhounová, Hergethová**

Stanovení postupu a způsobu čištění kachlových kamen v kosárně v Karlovicích

Kostrhounová

1.4.3. Preparace sbírek

V roce 2004 externě preparováno **15 kusů sbírkových předmětů**

Pustějovský

1.4.4. Desinfekce sbírek

Provedeno plynování přírodovědných depozitářů a výměna protimolových tablet u textilních sbírek.

Hergethová, Svobodová

1.4.5. Kontroly stavu sbírek včetně opatření, depozitární režimy

Prováděna pravidelná kontrola stavu sbírek v depozitářích, v expozicích a na výstavách včetně měření teploty a vlhkosti, větrání a úklidu, výběr a předávání předmětů ke konzervaci.

V roce 2004 vyměněna firmou FIDES čidla EZS v depozitářích.

Hergethová, Svobodová, Kostrhounová

1.5. Jiná práce se sbírkami

1.5.1. Přehledy, soupisy sbírek

- přehled sbírkových předmětů vztahujících se k 1. světové válce pro Technické muzeum v Brně
- přehled o holandských mistrech ve sbírkách muzea pro Museum Magazijn, Nizozemsko
- informace o automobilu Piccolo muzeu v Apoldě, Sasko

Hergethová

1.5.2. Badatelské služby - práce se sbírkami

V souladu s platnými předpisy poskytnuty badatelské služby ve vztahu ke sbírkovým předmětům celkem **8 badatelům**:

- podsírka jiná – společenskovední: 6 badatelů (**Hergethová**)
- podsírka jiná – přírodovědní: 2 badatelé (**Svobodová**)

(Celkový počet badatelů v muzeu: **86** - viz i 1.6.2. , 3.6.4)

1.5.3. Zápůjčky sbírek

V roce 2004 bylo zapůjčeno celkem **424** muzejních sbírkových předmětů **15 subjektům**.

1.5.4. Uložení sbírek, lokační seznamy

Stěhování obrazů do nového depozitáře (vybudován 2002) včetně dohledávání rámu

Hergethová

Vybudování nového depozitáře cínu v místnosti č. 217, přestěhování cínu **Hergethová**

Aktualizace lokačních seznamů společenskovední sbírky, lesnictví, zoologie, nový lokační seznam geologie a nového depozitáře obrazů. **Hergethová, Svobodová**

1.5.5. Ostatní

- skenování sbírkových předmětů do publikace o 1. světové válce, vydávanou Technickým muzeem v Brně k výstavě
- skenování sbírkové pohlednice (kříž na Kavalcově ulici) pro Klub Za starý Bruntál
- skenování dokumentačních fotografií z majetku pana Šíbla, vztahujících se k automobilu Piccolo
- skenování dokumentačních fotografií z majetku pana Sýkory - německý protiletadlový radar **Hergethová**

1.6. Práce s předměty v jiné evidenci

1.6.1. Pracoviště sbírkové fotodokumentace a fotoarchiv

Průběžně prováděna základní fotodokumentace sbírkových předmětů muzejních sbírkových fondů a památkového mobiliárního fondu a nově nabytých předmětů, fotodokumentace kulturních akcí.

Zpracováno **297 ks** digitálních fotografií

Pořízeno: **72 ks** barevných diapozitivů

1 325 ks digitálních fotografií

(dále viz I.B.1.4.)

Čapka

1.6.2. Knihovna

Počet knihovních jednotek: 11 178

Zpracováno celkem **142** nových přírůstků, z toho:

103 knih

36 svazků svázaných ročníků novin a časopisů

3 rukopisné práce

V KP-Win zpracováno: **200** titulů knih

Výpůjčky celkem: **366**

z toho 248 absenčních
115 prezenčních
3 AV média
58 výpůjček prostřednictvím MVS

Počet fotokopií na žádost uživatelů: **157**

Počet čtenářů: **60**

z toho zaměstnanci 17
ostatní 43

Badatelé (faktografické informace): **46**

(Celkový počet badatelů v muzeu: **86** - viz i 1.5.2. , 3.6.4)

Další práce s fondem: likvidace vrácených knih

Nováková

2. Vědeckovýzkumná a odborná činnost

Odborní pracovníci muzea byli i v roce 2004 zapojeni do vědeckých výzkumů regionálně širších (Slezsko, Morava), řešených vrcholovými vědeckými institucemi (Ostravská univerzita, Ústav soudobých dějin Akademie věd České republiky) či celostátními pracovišti (IPOS Praha) – řešeny byly celkem **3 výzkumné úkoly**.

Vedle těchto řešili pracovníci útvaru další výzkumné a odborné úkoly institucionálního charakteru.

Rozsah vědeckovýzkumné a dokumentační činnosti byl i v roce 2004 determinován prioritními úkoly, vyplývajícími z vlastního poslání organizace - práce se sbírkami (akvizice, CES, inventarizace sbírkového fondu), zabezpečení instalací a provozu expozic a výstav, příprava kulturních akcí, poskytování odborného servisu pro orgány samosprávy i odborným institucím a poskytnutí služeb badatelům.

2.1. Výzkumné úkoly

2.1.1. Vývoj živnostenské otázky v rakouském Slezsku v letech 1859 - 1914

Úkol řešený v rámci doktorandského studia na Ostravské univerzitě v letech 2002 - 2006.

V roce 2004 pokračováno v základní heuristice.

Hergethová

2.1.2. Politické elity a disent v období tzv. normalizace.

Úkol řešený Centrem orální historie Ústavu soudobých dějin Akademie věd České republiky v letech 2002 – 2005. Etapa 2004:

- pracovní schůzky v COH ÚSD AV ČR v Praze – rozhodnutí o ukončení fáze realizací rozhovorů vzhledem k celkovému počtu rozhovorů; stanovení postupu redakčních úprav, autorizací rozhovorů a interpretace rozhovorů
- redakční úpravy rozhovorů s Pavlem Křivákem a Jaroslavem Vágnerem

- analýza rozhovorů s narátory z okruhu tzv. katolického disentu na Moravě
- zpracování interpretační studie k problematice tzv. katolického disentu na Moravě „Několik poznámek k problematice katolického disentu na Moravě v období tzv. normalizace“, 53 stran strojopisu (71 normostran) **Niesner**

2.1.3. Místopis českého amatérského divadla

Výzkumný úkol zpracováváný útvarem pro neprofesionální umění a dětské estetické aktivity ARTAMA Informačního a poradenského střediska pro místní kulturu v Praze. Vývoj ochotnických divadel na území okresu Bruntál – archivní výzkum, heuristika v tisku, pamětníci, soustředění dokumentů **Cepek**

2.2. Další odborná a dokumentační činnost

2.2.1. Lidé bruntálského okresu II.. Dokumentace specifickou formou umělecké fotografie.

Druhá část projektu – *nerealizováno* - realizace byla vázána na účelovou dotaci MSK, která nebyla přidělena

2.2.2. Zámecký park Bruntál – byly zpracovány podklady nutné pro žádost o grant na dosadbu zámeckého parku; grant nebyl přidělen, projekt vlastní dosadby proto nebyl realizován **Svobodová**

2.2.3. Památkové objekty ve správě muzea - shromažďování faktografických údajů, ikonografického materiálu a pod. k historii a prezentaci těchto objektů:

- zámek Bruntál: - archivní výzkum ve fondech SokA Bruntál k historii období 1939 – 1950
 - určování dřevěných erbů velmistřů, místodržících, domácích komturů a dalších příslušníků ŘNR v památkovém fondu, chybějící atributy a další prvky, tinktury
 - nové popisky v zámecké galerii
- hrad Sovinec: - dohledávání údajů k vývoji hradu v 1. polovině 20. století;
 - vyhledávání historických dat (pro Historický park Moravy a Slezska
 - 1. sovinecká a.s.)
 - opravy průvodcovských textů v jazyce anglickém a německém, zabezpečení průvodcovského textu v jazyce francouzském
- ŘNR: -celkový přehled pro Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových
 - ad historický vývoj panství Bruntál a Sovinec ve 2. polovině 18. století – výstupem text přednesený na mezinárodním sympoziu k výročí působení ŘNR v českých zemích, viz i 2.2.7, 3.6.0.

Niesner

2.2.4. Příprava muzejních expozic:

- Cín ve sbírkách muzea – nová instalace v přízemí purkrabství na hradě Sovinci (viz 3.3.8.) **Vojtal, Košnovská**
- Numismatika, řády a vyznamenání ve sbírkách muzea – nová instalace v patře purkrabství na hradě Sovinci (viz 3.3.10.) **Niesner, Zástěra, Košnovská**
- Život a smrt v přírodě – expozice fotografií bratří Mikulků (viz 3.3.16) – expozice

připravována do přízemí kosárny v Karlovicích, bude realizováno v roce 2005; v roce 2004 o některé exponáty této expozice rozšířena expozice Jeseníky očima umělců (viz 3.3.15.)

- Svobodová, Košnovská**
 - Cechy, řemesla a živnosti na Bruntálsku – příprava nové muzejní expozice ve Starém paláci bruntálského zámku (zpřístupnění 9/2005) **Hergethová, Košnovská**

2.2.5. Příprava výstav - shromažďování faktografických, ikonografických a dalších údajů, výběr exponátů, příprava textů atd. při přípravě výstav:

- Poklady Moravskoslezského kraje – krajská výstava nejceněnějších exponátů ze sbírek muzeí kraje, pořádána ve dnech 10.6.-29.8.2004 v Domě umění v Ostravě
Garncarzová, Niesner (úvodní přípravná fáze)
Hergethová, Svobodová (realizační fáze)
- výstava betlémů v Hradci Králové, prosinec 2004 – výběr exponátů, podklady
Hergethová
- Hradý českého Slezska **Niesner, Košnovská**
- Džbány a džbánky **Hergethová**
- Nakladatelství W. Krommer a Bruntálské noviny **Hergethová, Vojtal, Nováková**
- Čarovné koření pro každé vaření **Svobodová, Hergethová**
- Socha a hlína na hradě **Garncarzová**
- Studenti AVU ateliéru Jitky Svobodové a Jiří Petrbok **Garncarzová**
- Iva Hüttnerová - Obrázky **Garncarzová**
- Josef Čapek - Grafika **Garncarzová**
- Jindřich Štreit – Tak blízko, tak daleko **Garncarzová**
- výstava koberců (realizace 2005) **Mezerová**
- výstava k výročí hasičského sboru (realizace 2005) **Hergethová, Košnovská**

2.2.6. Zpracovávání odborných katalogů sbírek a katalogů výstav

Iveta **Svobodová**: „Čarovné koření pro každé vaření“, katalogu k výstavě, 42 stran textu.

2.2.7. Nepublikované odborné texty

- Tomáš **Niesner**: Několik poznámek k problematice katolického disentu na Moravě v období tzv. normalizace, 53 stran strojopisu /71 normostran/ – viz 2.1.2
- Tomáš **Niesner**: Panství Bruntál ve druhé polovině 18. století. (Několik poznámek k historii panství za působení Maxmiliána Xavera z Riedheimu), 6 stran textu /13 normostran/, text na mezinárodní sympozium k výročí působení ŘNR v českých zemích, viz i 2.2.4, 3.6.0.
- Tomáš **Niesner**: Zpřístupněné zámecké objekty ve Slezsku a na severní Moravě, 9 stran textu / 9,5 normostrany/, text o instalovaných objektech pro Univerzitu III. věku Slezské univerzity Opava.
- Květoslava **Hergethová**: zpracovávání odborné studie o firmě W. Krommera v Bruntále pro Sborník bruntálského muzea 2005

2.2.8. Další odborná činnost, odborné posudky

L'ubica **Mezerová**: odborný posudek pro Nákupní komisi MK ČR na soubor nábytku
z

Valštejna

Květoslava **Hergethová**- asistence při natáčení dokumentu o Bruntále pana Mikulky
Tomáš **Niesner**, Josef **Cepek** – archivní výzkum k historii bruntálského muzea

2.2.9. Ostatní:

- Práce v redakční radě Věstníku Asociace muzeí a galerií ČR **Garncarzová**
- Odborné působení v institucionální památkové radě Národního památkového ústavu –
územní odborné pracoviště Olomouc **Niesner**
- Odborné působení ve vědecké radě Vlastivědného muzea v Šumperku **Niesner**
- Práce v poradním sboru pro sbírkotvornou činnost Vlastivědného muzea v Šumperku
Niesner

3. Prezentační činnost a služby veřejnosti

3.1. Ediční činnost

- Sborník bruntálského muzea 2004. Připravili Kateřina **Košnovská – Járková**, Tomáš
Niesner, Petr **Vojtal**. 104 strany.
- Burg Sovinec. Text Tomáš **Niesner**, překlad do němčiny Jan Kryštof. Drobný tisk, 14 s.
- Iveta **Svobodová**: Čarovné koření pro každé vaření. Katalog k výstavě. Interní tisk, 42 s.

3.2. Publikační činnost

Josef **Cepek**: Návrhy na využití zámku v Bruntále v letech 1955 – 1958. In: Sborník
bruntálského muzea 2004, s. 78 – 81.

Květoslava **Hergethová**: Cechovní postavníky ze sbírek Muzea v Bruntále. In: Sborník
bruntálského muzea 2004, s. 71 - 77.

Tomáš **Niesner**: K vývoji školství v Bruntále. In: Vlastivědné listy, 2/2004, s. 2 – 5.

Tomáš **Niesner**: „Pavel Urbášek, Jiří Pulec a kol, Kapitoly z dějin univerzitního školství na
Moravě v letech 1945 – 1990, Olomouc 2000, 383 stran“. Recenze. In: Slezský
sborník, 2004, 3, s. 223 – 227.

Texty o Muzeu v Bruntále, zámku Bruntál, hradu Sovinci a kosárně v Karlovicích pro
propagaci – viz 3.7. Propagace **Niesner**

Řada populárněvědných a propagačních článků v regionálním tisku

Hergethová, Svobodová, Košnovská

3.3. Expozice

Muzeum v Bruntále provozovalo v roce 2004 celkem **15 expozič**, z toho jednu zámeckou
interiérovou a 14 muzejních, které navštívilo celkem **70 628** návštěvníků:

Bruntál	- zámecká expozice	- 21 919 osob
	- 3 muzejní expozice	- 492 osoby
Sovinec	- 7 muzejních expozic	- 47 273 osoby
Karlovice	- 4 muzejní expozice	- 944 osoby

Všechny muzejní expozice instalovány, reinstalovány a upravovány Kateřinou **Košnovskou-Járkovou**, příprava nových expozic dalšími pracovníky viz 2.2.4.

3.3.1. Zámecká expozice Bruntál

Expozice zpřístupněna v plném rozsahu od 1.4.2004, provedeny drobné reinstalační úpravy, nové popisky v galerii.

Návštěvnost: **21 919** osob

3.3.2. Muzejní expozice - Příroda Bruntálska

Expozice ve Starém paláci bruntálského zámku provozována v plném rozsahu, návštěvnost: **454** osoby

3.3.3. Muzejní expozice – vstupní miniexpozice-historie zámku Bruntál

- expozice instalována v květnu 2004, provoz zabezpečen s provozem zámecké expozice

3.3.4. Muzejní expozice Mlýnský náhon Bruntál

Expozice zpřístupněna v plném rozsahu od 1.4.2004

návštěvnost: **38** osob

3.3.5. Muzejní expozice Sovinec - Historie hradu

- expozice v březnu 2004 zásadně přebudována a rozšířena, zpřístupněna od 10.4.2004

3.3.6. Muzejní expozice Sovinec - Historie lesnického školství na hradě Sovinci

- expozice reinstalována v březnu 2004, zpřístupněna od 10.4.2004

3.3.7. Muzejní expozice Sovinec - Zbraně ze sbírek Muzea v Bruntále

- expozice zpřístupněna od 10.4.2004

3.3.8. Muzejní expozice Sovinec - Cín ze sbírek Muzea v Bruntále

- expozice v březnu 2004 podstatně rozšířena a instalována zcela nově v přízemí purkrabství, zpřístupněna od 10.4.2004

3.3.9. Muzejní expozice Sovinec –Hradní síň

- expozice zpřístupněna od 10.4.2004

3.3.10. Muzejní expozice Sovinec – Numismatika. řády a vyznamenání ze sbírek muzea

- nová expozice vybudovaná v 1. patře purkrabství, od 10.4.2004

3.3.11. Muzejní expozice Sovinec –Právo útrpné na hradě

- nová expozice vybudovaná ve sklepech purkrabství, zpřístupněna od 12.6.2004

návštěvnost: **47 273** osoby

3.3.12. Muzejní expozice Karlovice –Lesnictví

12a. Lesnictví a myslivost

12b. Lesnická pěstební technika

12c. Lesnická těžební technika

- expozice ve 3 místnostech 2. patra kosárny, zpřístupněna od 1.5.2004

3.3.13. Muzejní expozice Karlovice - Zemědělské stroje, náradí a náčiní

- expozice v přílehlé stodole, zpřístupněna od 1.5.2004

3.3.14. Muzejní expozice Karlovice - Grafiky Rudolfa Tamma

- expozice na chodbách kosárny, zpřístupněna od 1.5.2004

3.3.15. Muzejní expozice Karlovice – Jeseníky očima umělců

- expozice ve 2. patře kosárny, rozšířena o fotografie bratří Mikulků, zpřístupněna od 1.5.2004

návštěvnost: **944** osoby

3.4. Prohlídkové trasy

Na hradě Sovinci zpřístupněna prohlídková trasa vedoucí 1. - 5. nádvořím, Horním hradem, hradní věží, přízemím dělové bašty Remter, oběma patry jižního paláce, přízemím severního paláce (tzv. Boskovický sál), konírnami, sklepem, přízemím i patrem purkrabství a budovou 7. brány. V roce 2004 byly nově zpřístupněny 1. patra jižního paláce (výstavní prostor), část ochozů 5. nádvoří a sklep purkrabství (expozice útrpného práva). Trasa je vybavena informačním systémem obsahujícím informace o historii hradu, stavebním vývoji hradu a vlastnicích hradu (texty, plány, schémata, erby).

Prohlídkovou trasu hradu Sovinec v roce 2004 navštívily **47 273** osoby.

3.5. Výstavy

V roce 2004 bylo realizováno celkem **12 výstav** s celkovou návštěvností **42 562** osoby

* Bruntál - 11 výstav, 8 903 návštěvníci

* Sovinec - 1 výstava, 33 659 návštěvníků (v rámci prohlídky celého hradu)

3.5.1. Zámek Bruntál

Realizováno **11 výstav**, návštěvnost **8 903** osob

Všechny výstavy v Bruntále (s výjimkou výstav Speciální školy Bruntál, Studenti AVU Praha ateliéru Jitky Svobodové a Jiří Petrbok a 800 let ŘNR) instalovány Kateřinou **Košnovskou-Járkovou**, příprava výstav dalšími pracovníky viz 2.2.5.

(do 31.1. Slezske ve vedutách 19. století

návštěvnost: 13 osob)

(do 31.1. Betlémy

návštěvnost: 41 osoby)

19.2. -28.3.	Hrady českého Slezska	návštěvnost: 958 osob
3.4. -27.4.	Bruntálská kraslice	návštěvnost: 1 566 osob
28.4. - 23.5.	Takoví jsme my - Speciální škola Bruntál	návštěvnost: 505 osob
18.5. - 29.8.	Džbány a džbány	návštěvnost: 373 osoby
5.6. - 25.6.	Iva Hüttnerová – Obrázky	návštěvnost: 772 osoby
29.6. - 28.8.	Studenti AVU Praha ateliéru Jitky Svobodové	
	Jiří Petrbok	návštěvnost: 202 osoby
9.9. -24.10.	Josef Čapek – grafika	návštěvnost: 878 osob
18.9. – 31.10.	800 let ŘNR v českých zemích (v kapli, v rámci prohlídky zámecké expozice ji shlédlo 5 320 osob)	
23.9.- 21.11.	Nakladatelství W. Krommer a Bruntálské noviny	návštěvnost: 319 osob
26.10. - 30.11.	Jindřich Štreit – Tak blízko, tak daleko	návštěvnost: 509 osob
2.12. - 31.12.	Čarovné koření pro každé vaření	návštěvnost: 2 767 osob

3.5.2. Hrad Sovinec

30.5. – 30.9. Socha a hlína na hradě návštěvnost: 33 659 (34 176) osob

3.6. Ostatní akce

3.6.0. Účast na konferencích, sympoziích a pod.

10.9. – 11.9. Mezinárodní symposium k 800. výročí působení Řádu německých rytířů v českých zemích. Vystoupení T. Niesnera s referátem „Panství Bruntál ve druhé polovině 18. století. Několik poznámek k historii panství za působení Maxmiliána Xavera z Riedheimu“. (viz i 2.2.4, 2.2.7)

3.6.1. Přednášky

Zaměstnanci muzea realizováno celkem **11 přednášek pro 340 posluchačů:**

Cepek - 2 přednášky, 57 posluchačů
Niesner - 9 přednášek, 283 posluchači

3.6.4. Služby pro badatele (mimo badatele ve sbírkách a knihovnu)

V roce 2004 poskytnuty faktografické informace **32 badatelům:**

Cepek - 10 badatelů
Hergethová - 2 badatelé
Mezerová - 1 badatel
Niesner - 19 badatelů

Celkový počet badatelů: **86** (viz i 1.5.4. a 1.6.3.), z toho

- ve sbírkách: 8
- knihovna: 46

- ostatní: 32

3.6.5. Dny otevřených dveří

- 18.4. Den památek
- 18.5. Den muzeí
- 19.9. Dny evropského kulturního dědictví

3.6.6. Kulturní akce

Kulturní akce pořádané muzeem navštívily v roce 2004 **4 114** osoby.

Bruntál:

- * Velikonoce na zámku (3.4.2004) 1 538 návštěvníků
- * Vánoce na zámku (11.12.2004) 2 416 návštěvníků

Košnovská

hrad Sovinec:

- * II. světová válka na Sovincií (25.9.) 160 návštěvníků

Zástěra

3.6.7. Akce pořádané jinými subjekty:

Sovinec:

víkendové akce – historický šerm, jarmarky, divadla:

- * 10.4.-11.4. Na pomlázkové veselici (agentura Z. Zedek, 2 935 návštěvníků)
- * 1.5.-2.5. Přízrak temné věže (agentura Z. Zedek, 3 601 návštěvníků)
- * 22.5.-23.5. Láry fáry do pohádky (Hrad dětem) (agentura Z. Zedek, 2 158 návštěvníků)
- * 12.6.-13.6. Živá historie (SHŠ Alt Strhemberk Olmütz, 830 návštěvníků)
- * 5.6. Den pro otce s dětmi (Arcibiskupství olomoucké, 250 návštěvníků)
- * 3.7.-4.7. Past na medvěda (Lesnické slavnosti)(agentura Z. Zedek, 3 281 návštěvníků)
- * 17.7.-18.7. Za čest a krále (Třicetiletá válka) (agentura Z. Zedek, 3 876 návštěvníků)
- * 31.7.-1.8. V. řezbářské dny (J.Halouzka, 1 542 návštěvníci)
- * 14.8.-15.8. Hodokvas rytíře Kobyly (agentura Z. Zedek, 4 642 návštěvníků)
- * 11.9.-12.9. O prsten černé vdovy (agentura Z. Zedek, 2 166 návštěvníků)
- * 9.10.-10.10. Hofmistřova závěť (agentura Z. Zedek, 1 120 návštěvníků)

3.7. Propagace

Propagační texty do kulturních bedekrů, publikací o kulturních památkách, internetových stránkách, účast na veletrhu cestovního ruchu Regiontour 2004 a.j..

* text o muzeu a jeho objektech do publikace „Muzea Moravskoslezského kraje“, Ostrava 2003, ss. 9, 32, 63.

* text o muzeu do publikace „Velká válka. Fotografie z muzeí Čech a Moravy“, Brno 2003,

s. 119.

- * text o muzeu do skládačky „Galerie výtvarného umění. Muzea“, vydávanou Krajským úřadem Moravskoslezského kraje na podzim 2004.
- * text o zámku Bruntál a hradu Sovinec do publikace „Hrady a zámky – Průvodce Českou republikou II“, Praha 2003, s. 158.
- * text o hradu Sovinec na pozvánce na výstavu „Socha a hlína na hradě“.
- * podklady pro Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště Ostrava
- * podklady pro Pražskou informační službu
- * aktualizace údajů do publikace Relax 2004
- * aktualizace údajů do publikace „Kamenný klíč“
- * aktualizace údajů na webových stránkách
- * zřízení webové domény „Sovinec“
- * informace o muzeu a jeho objektech do webového portálu Seznam
- * v informace o muzeu a jeho objektech do webového portálu Brána památek
- * aktualizace údajů pro adresář muzeí AMG

Niesner

- * informace o kulturních a dalších akcích v tisku, kulturních zpravodajích, v rozhlase atd.

Garncarzová, Hergethová, Košnovská, Svobodová

3.8. Odborná spolupráce

Spolupráce s ostatními muzei ČR a jinými odbornými pracovišti (památkové ústavy, archivy, ústavy AV ČR.); viz i 2.2.9. Ostatní odborná činnost

Ředitelka muzea Mgr. Hana **Garncarzová** členkou senátu Asociace muzeí a galerií ČR a předsedkyní regionálního kolegia muzeí severozápadní Moravy a západního Slezska. členkou redakční rady Věstníku Asociace muzeí a galerií ČR (viz i 2.2.8.).

PhDr. Tomáš **Niesner** členem institucionální rady Národního památkového ústavu, územního odborného pracoviště Olomouc, členem vědecké rady Vlastivědného muzea v Šumperku a členem poradního sboru pro sbírkotvornou činnost Vlastivědného muzea v Šumperku (viz i 2.2.8.).

Ing. Iveta **Svobodová** spolupracovala se Stanicí mladých přírodovědců v Bruntále.

Ředitelka muzea Mgr. Hana **Garncarzová** a odborní pracovníci Mgr. Květoslava **Hergethová**,

Vladmíra **Kostrhounová**, Kateřina **Košnovská-Járková**, PhDr. Tomáš **Niesner**, Jana **Nováková** a Ing. Iveta **Svobodová** pracují v odborných komisích Asociace muzeí a galerií ČR.

3.9. Školení, stáže

- III. celorepublikové kolokvium „Bezpečné muzeu“, Brno 10.-11.11.

Garncarzová

- pracovní seminář správců památkových objektů na Bítově

Garncarzová,

Zástěra

- seminář konzervátorů ve Vizovicích.

Kostrhounová

- mezinárodní seminář konzervátorů a restaurátorů v Liberci

Kostrhounová

I.B. Muzejní útvar – památkové fondy (kmenový mobiliární fond zámku Bruntál, svozové fondy, zámecká knihovna Bruntál – fond Bruntál, fond Sovinec)

Muzeum v Bruntále spravuje vedle muzejních sbírkových fondů památkové fondy, tvořené kmenovým mobiliárním fondem zámku Bruntál a svozovými fondy, a zámeckou knihovnu Bruntál, tvořenou fondy Bruntál a Sovinec. Mobiliární fondy spravuje přímo ředitelka organizace Mgr. Hana **Garncarzová**, odborně zpracovává PhDr. L'ubica **Mezerová**. Knihy zámecké knihovny, které nejsou vyinstalovány v zámecké knihovně a jsou deponovány v depozitáři v mezaninu severního křídla zámku Bruntál, spravuje knihovnice Jana **Nováková**.

Stav těchto fondů na konci roku 2004 byl:

památkový (mobiliární) fond Bruntál 1 730 evidenčních
čísels / kusů

zámecká knihovna Bruntál (fond Bruntál, fond Sovinec) cca 33 500 svazků knih.

1. Mobiliární fond zámku Bruntál a svozové fondy

1.1. Evidence mobiliárního fondu zámku Bruntál a svozových fondů

V roce 2004 zpracovány:

nové evidenční listy – karty	119 ks
nové evidenční listy v programu CastIS	48 ks
doplňování údajů evidenčních listů v programu CastIS	40 ks
	Mezerová

1.2. Revize a další kontroly mobiliárního fondu zámku Bruntál a svozových fondů

Kontrola zápůjčky předmětů Muzeu Novojičinska – zámku Kunín
Mezerová

1.3. Další evidenční záznamy

Řádné vedení evidenčních záznamů k mobiliárnímu fondu zámku Bruntál a svozovým fondům

Mezerová

Řádné uložení karet mobiliárního fondu zámku Bruntál a svozových fondů

Garncarzová

Řádné vedení předepsaných dokladů o pohybu předmětů mobiliárního fondu zámku Bruntál a svozových fondů

Garncarzová, Čapka

Vyplnění tabulky pro NPÚ s údaji o PF

Mezerová

1.4. Digitální fotodokumentace mobiliárního fondu zámku Bruntál a svozových fondů

Digitální fotodokumentace památkového mobiliárního fondu předepsaným způsobem- **600 ks**
Čapka, Mezerová

1.5. Kontroly stavu sbírek včetně opatření, depozitární režimy

Prováděna pravidelná kontrola sbírek v depozitářích

Prováděna pravidelná údržba depozitářů a sbírkových předmětů.

Garncarzová

1.6. Restaurování, konzervace

Vypracování dvou restaurátorských záměrů a žádostí na výkonný orgán

Mezerová

Konzervace 4 ks předmětů / 2 buffety (BR 605, BR 717, BR 972, BR 1557)

externě

Konzervace rámu obrazu BR 369

externě

1.6. Prezentace mobiliárního fondu zámku Bruntál a svozových fondů

Prezentace mobiliárního fondu zámku Bruntál a svozových fondů v zámecké expozici zámku Bruntál a v expozicích na hradě Sovinci (viz I/A - 3.3.1, 3.3.5., 3.3.9.):

- v roce 2004 nově prezentován obraz BR 523 Anonym - Madona s dítětem

- 11/2004 umístěny do zámecké expozice 2 buffety BR 605, BR 717, BR 972,

BR 1557

Prezentace mobiliárního fondu zámku Bruntál a svozových fondů formou zápůjček,

realizovaných v souladu se závaznými předpisy - v roce 2004 bylo zapůjčeno celkem **7** předmětů památkového fondu – mobiliárního fondu zámku Bruntál **3 subjektům.**

Garncarzová

2. Zámecká knihovna Bruntál – fond Bruntál, fond Sovinec

2.1. Evidence zámecké knihovny Bruntál – fond Bruntál, fond Sovinec

Soupis knih zámecké knihovny Bruntál - fond Bruntál, fond Sovinec, deponovaných v sálech zámecké expozice Bruntál (Knihovna I, II, III) byl zahájen dne 10.11.2004 způsobem stanoveným Oddělením zámeckých knihoven Národního muzea v Praze.

Do konce roku 2004 bylo sepsáno **2 426 svazků knih**

Holubová, Cepek

2.2. Revize zámecké knihovny Bruntál – fondu Bruntál, fondu Sovinec

2.2.1. Revize knih deponovaných v mezaninu severního traktu zámku Bruntál

Ve dnech 24.5. – 1.6.2004 byl v rámci nápravných opatření k inventarizaci tzv. Sovinecké knihovny, provedené ve dnech 19.8. – 13.11. 2003, stanoven přesný počet knih deponovaných v tomto místě; celkový počet: **17 147 svazků knih**

Nováková

2.2.2. Revize knih deponovaných v sálech zámecké expozice Bruntál (Knihovna I, II, III)

V rámci soupisu knih zahájeného 10.11.2004 probíhá de facto i jejich revize; v roce 2004 tak bylo zrevidováno **2 426 svazků knih** **Holubová, Cepek**

2.3. Kontroly stavu fondu včetně opatření, depozitární režimy

Prováděna pravidelná kontrola fondu umístěného v depozitáři v mezaninu zámku

Prováděna pravidelná údržba depozitáře v mezaninu zámku

Vedena předepsaná dokumentace pro depozitář (depozitární kniha)

Nováková

Zpracoval: PhDr. Tomáš Niesner

V Bruntále, dne 26. ledna 2004